

Van Boetzelaerlaan 28-30, Hoogland
Postbus 1120, 3800 BC Amersfoort
T 033 489 20 00 / F 033 462 08 23
Bonds bureau@KNSB.nl / KNSB.nl

Schriftelijke tussenuitspraak d.d. 8 september 2009

Van de Tuchtcommissie van de Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond in de zaak van:

De **Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond**,
gevestigd te Amersfoort,

Klager,

tegen

de heer [Persoon] ,
woonachtig te [...]

Aangeklaagde,

Partijen worden hierna aangeduid als "de KNSB", respectievelijk "[Persoon]".

1. HET VERLOOP VAN HET GEDING

- 1.1. Het geding betreft een gestelde overtreding van artikel 3 van het Dopingreglement KNSB door [Persoon] .
- 1.2. Door partijen zijn, voor zover van belang, de volgende stukken in het geding gebracht:
 - brief van 18 februari 2009 van Huub Stammes, Algemeen Directeur KNSB, aan [Persoon] ;
 - brief van 10 maart 2009 van Stammes aan [Persoon] ;
 - statusrapport dopingcontrole [Persoon] van 20 maart 2009 met daarin:
 - i. overzicht geselecteerde dopingcontrole-official;
 - ii. opdracht tot dopingcontrole d.d. 28 januari 2009;
 - iii. loting dopingcontroleformulier d.d. 31 januari 2009;
 - v. aanwijzing dopingcontroleformulier d.d. 31 januari 2009;

Hoofdsponsor: AEGON

- v. dopingcontroleformulier d.d. 31 januari 2009;
 - vi. transportbeheer formulier d.d. 31 januari – 2 februari 2009;
 - vii. chain of custody urine samples d.d. 3 en 4 februari 2009;
 - viii. Analysis Report laboratorium d.d. 11 februari 2009;
 - ix. brief voorsteldatum B-analyse Prof. Delbeke aan Koen Terlouw d.d. 12 februari 2009;
 - x. resultaatbrief A-deel urinemonster Koen Terlouw aan [Persoon] en Stammes d.d. 13 februari 2009;
 - xi. Analysis Report laboratorium d.d. 26 februari 2009;
 - xii. resultaatbrief B-deel urinemonster Koen Terlouw aan [Persoon] en Stammes d.d. 5 maart 2009 [brief aan [Persoon] vermeldt 5 maart 2008, hetgeen door de Tuchtcommissie wordt geïnterpreteerd als een kennelijke verschrijving];
 - xiii. correspondentie omtrent toezending van uitgebreide laboratoriumrapporten;
- brief van 26 maart 2009 van Stammes aan de secretaris van de Tuchtcommissie;
 - brief van 3 april 2009 van Stammes aan de secretaris van de Tuchtcommissie;
 - Laboratory Documentation Package AB070;
 - Laboratory Documentation Package AB409;
 - pleitnota mr. Van Dijk namens de KNSB in een kort geding van 27 mei 2009 bij de Rechtbank Rotterdam tussen [Persoon] en Laila Willems en de KNSB en de Dopingautoriteit inclusief producties (Zaak-/rolnummer 330122/KG 2A09-467);
 - conclusie van antwoord mrs. Alkema en Bakker namens de Dopingautoriteit in het kort geding van 27 mei 2009 bij de Rechtbank Rotterdam tussen Edwin en Laila Willems en de KNSB en de Dopingautoriteit;
 - pleitnotitie mrs. Alkema en Bakker namens de Dopingautoriteit in het kort geding van 27 mei 2009 bij de Rechtbank Rotterdam tussen [Persoon] en Laila Willems en de KNSB en de Dopingautoriteit;
 - verklaring Herman Ram, directeur van de Dopingautoriteit, d.d. 22 mei 2009;

- verklaring Gonny Monsieus, dopingcontroleofficial, d.d. 22 mei 2009;
- Publicatie College Bescherming Persoonsgegevens met betrekking tot informatieplicht;
- vonnis in het kort geding van de voorzieningenrechter van de Rechtbank Rotterdam d.d. 9 juni 2009 tussen [Persoon] en Laila Willems en de KNSB en de Dopingautoriteit;
- Licentie [Persoon] KNSB ;
- Groep Gegevensbescherming Artikel 29, Advies 3/2008;
- artikel 29 Data Protection Working Party, Second Opinion 4/2009;
- Mededeling CBP – Europese Privacytoezichthouders: internationale anti-dopingstandaard;
- brief van 7 april 2009 van de CBP aan de raadsman van [Persoon] ;
- verklaring Robert Welle, coach van [Persoon] op het NK, d.d. 15 mei 2009;
- verklaringen [Persoon] en Laila Willems, d.d. 19 mei 2009;
- artikel De Gelderlander, [...] 2009: "KNSB schorst schaatstalent";
- artikel Schaatsenzo.nl " [Persoon] voorlopig geschorst door KNSB";
- diverse artikelen en internetberichten omtrent bekendmaking identiteit [Persoon] ;
- brief van 16 maart 2009 van de raadsman van [Persoon] aan de KNSB en de Dopingautoriteit;
- brief van 18 maart 2009 van de KNSB aan de raadsman van [Persoon] ;
- brief van 18 maart 2009 van de Dopingautoriteit aan de raadsman van [Persoon] ;
- brieven van 25 maart 2009 van de raadsman van [Persoon] aan de KNSB en aan de Dopingautoriteit;
- fax van 26 maart 2009 van de Dopingautoriteit aan de raadsman van [Persoon] ;
- brief van 6 mei 2009 van de raadsman van [Persoon] aan de KNSB en de Dopingautoriteit;
- brief van 25 mei 2009 van de raadsman van [Persoon] aan de

Dopingautoriteit en de KNSB;

- fax van 2 juni 2009 van de raadsman van [Persoon] aan de Dopingautoriteit;
- fax van 3 juni 2009 van de Dopingautoriteit aan de raadsman van [Persoon] ;
- website Dopingautoriteit – Dopingcontroles en minderjarigen;
- verklaring secretaris en penningmeester Algemeen Bestuur KNSB aan Stammes, d.d. 3 juli 2009.

1.3. Namens [Persoon] zijn ter zitting van 10 juni 2009 aanwezig: de heer E. [Persoon] , mr. C. Hellingman en mr. S. Toff. Namens de KNSB zijn aanwezig de heer H. Stammes, mr. M.I. van Dijk en mevrouw L. Martini. Als informant is aanwezig de Stichting Anti-Doping Autoriteit Nederland (hierna: "de Dopingautoriteit"), vertegenwoordigd door mr. M. Bakker, de heer K. Terlouw en de heer S. Teitler.

1.4. Ter gelegenheid van voormelde zitting hebben partijen en informant pleitnotities overgelegd en hun standpunten nader toegelicht.

2. DE TOEPASSELIJKE REGELGEVING

2.1. Voor de beoordeling van de klacht van de KNSB wordt uitgegaan van de toepasselijkheid van:

- de Nationale Wedstrijdreglementen van de KNSB, laatstelijk vastgesteld in 2008;
- het Reglement op de Bondsrechtspraak KNSB, laatstelijk vastgesteld in 2008;
- het KNSB Dopingreglement ("Dopingreglement"), laatstelijk vastgesteld in 2008;
- International Standards en Technical Documents van het Wereld Anti-Doping Agentschap ("WADA"), in het bijzonder
 - i. International Standard prohibited list 2009, in werking getreden op 1 januari 2009 ("Dopinglijst");
 - ii. International Standard voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vastgesteld in 2008, in werking getreden op 1 januari 2009 ("ISPL");
 - iii. International Standard for Laboratories, laatstelijk vastgesteld in 2008, in werking getreden op 1 januari 2009;
 - iv. International Standard for Testing, laatstelijk vastgesteld in 2008, in

werking getreden op 1 januari 2009;

v. WADA TD – Identification Criteria for Qualitative Assays (TD2003IDCR);

vi. WADA TD – Laboratory Documentation Packages (TD2009LDOC);

- de Wet Bescherming Persoonsgegevens ("Wbp"), wet van 6 juli 2000, in werking getreden op 1 september 2001.

3. DE VASTSTAANDE FEITEN

- 3.1. Op grond van de in het geding gebrachte stukken en hetgeen ter zitting is verklaard en niet of onvoldoende weersproken, wordt, voor zover van belang voor de beoordeling, het volgende als vaststaand aangenomen.
- 3.2. Op [...] 2009 nam [Persoon] deel aan [...] schaatsen.
- 3.3. [Persoon] werd aangewezen voor een dopingcontrole. Na de wedstrijd is bij hem een dopingcontrole uitgevoerd door dopingofficial Cees Smid, waarbij zijn vader en wettelijk vertegenwoordiger, [Persoon], aanwezig was. Hierbij zijn twee urinemonsters afgenomen (het A-deel en het B-deel).
- 3.4. Op 2 februari 2009 werden de twee urinemonsters door Smid persoonlijk afgeleverd bij Terlouw van de Dopingautoriteit.
- 3.5. Op 3 februari 2009 stuurde Terlouw namens de Dopingautoriteit de urinemonsters op naar het WADA-geaccrediteerde Doping Control Laboratory te Zwijnaarde ("het laboratorium").
- 3.6. Op 4 februari 2009 ontving de heer Roois van het laboratorium de urinemonsters.
- 3.7. Op 11 februari 2009 stuurde Prof. Delbeke van het laboratorium een rapport over het A-deel van het urinemonster aan Terlouw. Dit rapport vermeldde de aanwezigheid van een stof opgenomen op de Dopinglijst (Norandrosterone) in een veelvoud van de gehanteerde grenswaarde-hoeveelheid (72,8 ng/ml op een grenswaardehoeveelheid van 1,64 ng/ml).
- 3.8. Op 13 februari 2009 stuurde Terlouw het resultaat van het dopingonderzoek aan [Persoon]. Hierbij werd [Persoon] uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de analyse van het B-deel. Een kopie van de brief werd verstuurd aan de heer Stammes van de KNSB.
- 3.9. Op 18 februari 2009 stuurde Stammes een brief aan [Persoon] dat hij voorlopig geschorst was voor KNSB-wedstrijden.

- 3.10. Op 18 februari 2009 werden de wedstrijdresultaten van het seizoen 2008/2009 van [Persoon] uit het 'SARA-systeem' van de KNSB verwijderd.
- 3.11. Op 24 februari 2009 vond de analyse van B-deel van het urinemonster van [Persoon] plaats.
- 3.12. Op 26 februari 2009 stuurde Prof. Delbeke een rapport over het B-deel van het urinemonster aan Terlouw. Dit rapport bevestigde de bevindingen van de analyse van het A-deel.
- 3.13. Op 5 maart 2009 stuurde Terlouw het resultaat van de dopinganalyse aan [Persoon] en aan Stammes.
- 3.14. Op 10 maart 2009 stuurde Stammes een brief aan [Persoon] met de mededeling dat de schorsing van kracht zou blijven.
- 3.15. Op 11 maart 2009 deed de KNSB een geanonimiseerd persbericht uitgaan dat een [Persoon] was geschorst vanwege overtreding van het Dopingreglement.
- 3.16. Op 20 maart 2009 stuurde Terlouw een statusrapport van de dopingcontrole aan Stammes.
- 3.17. Op 26 maart 2009 stuurde Stammes documentatie betreffende de dopingcontrole van [Persoon] aan de secretaris van de Tuchtcommissie KNSB. Hij verzocht hierbij de tuchtprocedure op te starten op basis van de klacht dat artikel 3 van het Dopingreglement was overtreden door [Persoon] .
- 3.18. Op 3 april 2009 stuurde Stammes aanvullende documentatie aan de secretaris van de Tuchtcommissie.

4. DE KLACHT VAN DE KNSB EN HET VERWEER VAN [PERSOON]

- 4.1. De KNSB klaagt dat [Persoon] artikel 3 van het Dopingreglement heeft overtreden en eist een schorsing van twee jaar.
- 4.2. [Persoon] voert als verweer, voor zover relevant en samengevat, aan dat:
 - de Tuchtcommissie niet ontvankelijk is omdat de zaak volgens de reglementen aangebracht moet worden door het bestuur van de KNSB, terwijl de zaak in dit geval is aangebracht door de heer Stammes, algemeen directeur van de KNSB;
 - de verzamelde en verwerkte gegevens bijzondere persoonsgegevens betreffen in de zin van artikel 16 Wbp. Deze gevoelige gegevens mochten slechts worden vrijgegeven in geval van een uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming door de wettelijk vertegenwoordiger van [Persoon] , welke toestemming niet was verschaft, althans niet uitdrukkelijk, althans niet

schriftelijk;

- de informatievoorziening door de KNSB en/of de Dopingautoriteit onvoldoende was. Niet is medegedeeld hoe de informatie werd verzameld, hoe deze werd bewerkt, hoe de bewerkte informatie werd opgeslagen, hoe en aan wie de bewerkte informatie werd verstrekt en hoelang en waar deze werd bewaard;
- de Dopingautoriteit bij het verkrijgen van de vermeende toestemming door de wettelijk vertegenwoordiger de wettelijk vertegenwoordiger ten onrechte heeft voorgehouden dat bij weigering door de wettelijk vertegenwoordiger toestemming voor de dopingcontrole te verschaffen [Persoon] zou worden gesanctioneerd;
- de vermeende toestemming in strijd was met het vereiste in de Wbp dat toestemming in vrijheid, niet onder dreiging van een sanctie wordt afgegeven;
- de toestemming tot verwerking van persoonsgegevens, indien gegeven op 6 mei 2009, ingetrokken was door [Persoon] , althans zijn wettelijk vertegenwoordiger, met als gevolg dat de verwerking van persoonsgegevens, inclusief het verwerken in een tuchtvonnis, nietig is;
- de persoonsgegevens zijn verzameld en verwerkt zonder dat voorafgaand aan deze verwerking de KNSB en de Dopingautoriteit als 'verantwoordelijken' de wettelijk verplichte melding hebben gemaakt bij het College Bescherming Persoonsgegevens ("CBP"), zodat de voorafgaande verzameling en verwerking van persoonsgegevens van [Persoon] nietig was; en
- het dopinglaboratorium te Zwijnaarde in afwijking heeft gehandeld met de op zijn handelen betrekking hebbende International Standards en Technical Documents. De positieve melding had daarom negatief moeten zijn, althans had moeten worden aangenomen dat de afwijking het belastende analyseresultaat heeft veroorzaakt (art. 11.2 Dopingreglement).

4.3. De reacties van de KNSB en de Dopingautoriteit zijn voor zover relevant in de beoordeling verwerkt.

4.4. Het verweer met betrekking tot de strafmaat laat de Tuchtcommissie op deze plaats rusten aangezien hier in onderhavige uitspraak (nog) niet aan toegekomen wordt.

5. BEOORDELING

Toetsingskader

5.1. Zoals vastgelegd in artikel 31 van de Nationale Wedstrijdreglementen KNSB geschiedt bij een dopingzaak tuchtrechtelijke vervolging, behandeling, sanctievaststelling en sanctieoplegging overeenkomstig het Dopingreglement.

Het Reglement Bondsrechtspraak van de KNSB is daarnaast van toepassing voor zover deze niet strijdig is met het Dopingreglement.

- 5.2. Het Dopingreglement schrijft voor aan welke zorgvuldigheidseisen een procedure moet voldoen. Daarnaast zijn met name de WADA International Standards van belang voor de invulling van de zorgvuldigheidseisen.
- 5.3. Artikel 17.1 Dopingreglement vermeldt dat de KNSB en de Dopingautoriteit zorg dragen voor het verwerken van de in het kader van de uitvoering van dopingcontroles verzamelde persoonsgegevens conform de Wbp. Ook de WADA-standaard voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer, artikel 4.2, schrijft voor dat bij de verwerking van persoonsgegevens voldaan moet worden aan alle wetten en voorschriften inzake gegevensbescherming en privacy. In het bijzonder de Wbp is wat dit betreft relevant.
- 5.4. De Wbp is van toepassing op geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, alsmede de niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen (art. 2 lid 1 Wbp).
- 5.5. In het onderhavige geval zijn er gegevens betreffende de gezondheid van [Persoon] afgeleid uit zijn urinemonster, afgenomen na de wedstrijd van 31 januari 2009. Deze persoonsgegevens zijn gedeeltelijk geautomatiseerd verwerkt. Daarmee is de toepasselijkheid van de Wbp in beginsel gegeven.

Ontvankelijkheid

- 5.6. Een dopingzaak dient volgens artikel 34.1 jo. artikel 1.11 van het Dopingreglement aangebracht te worden door het Algemeen Bestuur KNSB. De heer Stammes, Algemeen Directeur van de KNSB, was in het onderhavige geval mondeling gemachtigd door het Algemeen Bestuur van de KNSB om het Algemeen Bestuur van de KNSB te vertegenwoordigen. Dit blijkt uit een door de KNSB overgelegde verklaring van de secretaris en de penningmeester KNSB tezamen met een mondelinge verklaring ter zitting van de heer Stammes zelf. De dopingzaak is daarom reglementair aangebracht bij de Tuchtcommissie.

Toestemming voor verwerking persoonsgegevens

- 5.7. Persoonsgegevens dienen in overeenstemming met de wet en de reglementen op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt te worden. De KNSB en de Dopingautoriteit zijn verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens van [Persoon].
- 5.8. Artikelen 6 en 7 Wbp, en art. 5.1 ISPL, vereisen dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld worden. Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien hiervoor een rechtmatige grondslag bestaat (art. 8 Wbp). In het onderhavige geval zijn gegevens betreffende de gezondheid van [Persoon] afgeleid uit zijn urinemonster, verkregen in verband met een dopingcontrole afgenomen na de

wedstrijd van 31 januari 2009. Persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid zijn bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 16 Wbp. Gezondheid wordt in dit kader ruim geïnterpreteerd zo blijkt uit de parlementaire geschiedenis (Handelingen II 27 oktober 2004, TK 14-821).

- 5.9. Verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid is in beginsel verboden. De uitzonderingen van artikel 21 Wbp zijn hier niet van toepassing. Artikel 23 van de Wbp geeft nadere uitzonderingen op het verbod. Artikel 23 luidt, voor zover van belang:

Artikel 23

1. Onverminderd de artikelen 17 tot en met 22 is het verbod om persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16, te verwerken niet van toepassing voor zover:

- a. dit geschiedt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene;*
- b. de gegevens door de betrokkene duidelijk openbaar zijn gemaakt;*
- c. dit noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte;*
- d. dit noodzakelijk is ter voldoening aan een volkenrechtelijke verplichting of*
- e. dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, passende waarborgen worden geboden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dit bij wet wordt bepaald dan wel het College ontheffing heeft verleend. Het College kan bij de verlening van ontheffing beperkingen en voorschriften opleggen.*

- 5.10. De KNSB en de Dopingautoriteit hebben de verwerking van persoonsgegevens in deze zaak gegrond op artikel 23 lid 1 sub a, de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.
- 5.11. Toestemming van de betrokkene houdt in elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt (art. 1i Wbp). Voor toestemming voor verschaffing van bijzondere persoonsgegevens dient de toestemming uitdrukkelijk te geschieden (art. 23 Wbp, art. 6.2 ISPL). De WADA International Standard voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geeft de aanvullende eis van schriftelijkheid voor de toestemming (art. 6.2 ISPL). Voor minderjarigen is toestemming van een wettelijk vertegenwoordiger vereist voor verwerking (art. 5 Wbp, 6.4 ISPL).
- 5.12. In artikel 17.4 van het Dopingreglement staat dat deelnemers aan onder auspiciën van de Bond georganiseerde wedstrijden, geacht worden toestemming te hebben gegeven voor het verwerken van persoonsgegevens in overeenstemming met het reglement.

- 5.13. [Persoon] en zijn wettelijk vertegenwoordiger [Persoon] hebben naast de impliciete toestemming door deelname aan door de KNSB georganiseerde wedstrijden ook het formulier 'aanwijzing dopingcontrole' en het formulier 'dopingcontrole' ondertekend. Op het formulier 'aanwijzing dopingcontrole' is aangekruist dat medewerking niet wordt geweigerd. Dit formulier is getekend door [Persoon] de wettelijke vertegenwoordiger van [Persoon] en de heer Smid. Hieruit volgt in beginsel dat [Persoon] en zijn wettelijke vertegenwoordiger, [Persoon], specifiek, schriftelijk en uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven voor de dopingcontrole.
- 5.14. Voorts dient te worden gezien of de wilsuiking van [Persoon] op aan hem verstrekte informatie berustte. De verantwoordelijke dient de betrokkene zijn identiteit en doeleinden van verwerking van gegevens mede te delen en nadere informatie te verstrekken voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat er van wordt gemaakt, nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen (art. 33 Wbp, art. 7 ISPL).
- 5.15. In het onderhavige geval gelden zowel de KNSB als de Dopingautoriteit als verantwoordelijke voor de uitvoering van de dopingcontrole. De informatievoorziening door de KNSB en de Dopingautoriteit door middel van het formulier 'aanwijzing dopingcontrole', het formulier 'dopingcontrole' en de mededelingen van de dopingofficial was naar het oordeel van de Tuchtcommissie voldoende. Het doel van de verwerking van de persoonsgegevens, namelijk controle op dopinggebruik, moet [Persoon], althans zijn wettelijke vertegenwoordiger, duidelijk zijn geweest uit de gegeven informatie. Van een schaatser en zijn wettelijke vertegenwoordiger mag verwacht worden dat hij de achterkant van een dopingcontroleformulier bestudeert, mede gelet op de verwijzing op de voorzijde. Dopingofficial Cees Smid heeft bovendien verklaard het formulier 'aanwijzing dopingcontrole' met [Persoon] en zijn wettelijke vertegenwoordiger te hebben doorgenomen.
- 5.16. Op de achterkant van het formulier 'dopingcontrole', onder de kop 'belangrijke informatie voor sporter' staat onder meer het volgende:
- 'Deze dopingcontrole wordt door de Dopingautoriteit uitgevoerd voor de opdrachtgever vermeld op het formulier 'aanwijzing dopingcontrole' en vindt plaats op basis van een overeenkomst tussen de Dopingautoriteit en voornoemde opdrachtgever, waarin de toepassing van het voor u geldende dopingreglement is vastgelegd.'*
- 5.17. Op het formulier 'aanwijzing dopingcontrole' is de Dopingautoriteit vermeld als opdrachtgever van de dopingcontrole. Daarnaast is vermeld dat de KNSB-reglementen worden aangehouden. Hiermee is de identiteit van de verantwoordelijke voor de dopingcontrole voldoende bekend gemaakt.
- 5.18. Het formulier 'dopingcontrole' vermeldt ook wat er met de informatie zou gebeuren, aan wie de informatie zou worden verstrekt, hoe lang de informatie wordt opgeslagen en aan wie de resultaten medegedeeld zouden worden.

Aangenomen dient daarom te worden dat de toestemming van [Persoon] en zijn wettelijke vertegenwoordiger op aan hen verstrekte informatie berustte.

- 5.19. Tenslotte is naar het oordeel van de Tuchtcommissie de toestemming ook in vrijheid gegeven. Hiervoor is het volgende van belang.
- 5.20. De KNSB heeft aangegeven een *zero tolerance* beleid te voeren ten opzichte van doping en een schone schaatssport voor te staan. Haar regels op dit gebied dienen er onder meer toe om de *fair play* binnen de sport te waarborgen. Om het doel van een schone schaatssport te bereiken voert de Dopingautoriteit voor de KNSB dopingcontroles uit. Indien een weigering tot medewerking zonder gevolgen zou blijven zouden deze dopingcontroles betekenisloos worden.
- 5.21. Door een licentie aan te vragen bij de KNSB en deel te nemen aan wedstrijden onderwerpt een schaatser zich aan de regels die bij de sport horen. Bij de KNSB bestaan deze regels onder andere uit de KNSB-reglementen en het Dopingreglement. Een schaatser die een licentie van de KNSB heeft en deelneemt aan wedstrijden georganiseerd door de KNSB kent het dopingbeleid van de KNSB, althans wordt geacht dit beleid te kennen.
- 5.22. [Persoon] en zijn wettelijke vertegenwoordigers waren zich dus bewust, of worden geacht zich bewust te zijn geweest, onderworpen te zijn aan de mogelijkheid van dopingcontroles door aan wedstrijden van de KNSB mee te doen. Dit geldt des te meer bij wedstrijden op het niveau waarop [Persoon] schaatst.
- 5.23. Met een beperkt aantal (top)sporters heeft de KNSB een specifieke overeenkomst afgesloten waarin de sporters toestemming geven voor dopingcontroles. Dergelijke overeenkomsten worden voorafgaande aan het seizoen afgesloten. Een schaatser kan dan afweten of hij/zij persoonsgegevens wil afstaan voor dopingcontroles om mee te kunnen doen aan wedstrijden onder auspiciën van de KNSB.
- 5.24. Met veel sporters heeft de KNSB geen overeenkomst voorafgaande aan het seizoen gesloten. Dit komt door het losse verband waarin veel schaatsers meedoen aan wedstrijden van de KNSB. Het is dan met een redelijke inspanning onmogelijk voor de KNSB om de schaatsers te lokaliseren en dergelijke overeenkomsten af te sluiten.
- 5.25. Wanneer een dopingcontrole plaatsvindt met een schaatser die niet voorafgaand aan het seizoen een overeenkomst tot medewerking aan dopingcontroles heeft getekend wordt aan de schaatser gevraagd *ad hoc* toestemming te geven voor medewerking aan dopingcontroles.
- 5.26. Op 31 januari 2009 kwam een dopingofficial van de Dopingautoriteit daadwerkelijk bij [Persoon] langs om hem te verzoeken mee te werken aan een dopingcontrole. [Persoon] had, zoals hierboven beschreven, voorafgaande aan de dopingcontrole geen specifieke overeenkomst met de KNSB dat hij medewerking zou verlenen aan dopingcontroles. De dopingofficial verzocht hem

om die reden door middel van *ad hoc* specifieke toestemming mee te werken aan de dopingcontrole.

- 5.27. Dopingofficial Cees Smid verklaart tegen de wettelijke vertegenwoordiger van [Persoon] te hebben gezegd met betrekking tot de gevolgen van het niet meewerken van [Persoon] of zijn wettelijke vertegenwoordiger aan de controle: "*De tuchtcommissie van de KNSB kan tuchtrechtelijke sancties opleggen.*" De dopingofficial stelt vaker dit soort vragen te krijgen en zich altijd aan de tekst te houden zoals die op het aanwijzingsformulier staat vermeld. Zijn verklaring wordt ondersteund door een tweede dopingofficial, mevrouw Gonnie Monsieurs.
- 5.28. Het formulier "aanwijzing dopingcontrole" vermeldt:
- "Niet op tijd verschijnen, niet tekenen van formulieren, gebrek aan medewerking aan de dopingcontroleprocedure en/of enige andere vorm van in gebreke blijven kan tuchtrechtelijke sancties tot gevolg hebben."*
- 5.29. Artikel 5.2 van het Dopingreglement 2008 geeft aan:
- "Het door de sporter: a. zonder geldige reden niet (tijdig) (in staat zijn zich te onderwerpen aan en/of het niet meewerken aan (enig element van) de dopingcontrole na daartoe (mondeling) te zijn aangewezen, alsmede een poging hiertoe; en/of b. ontwijken van (enig element van) de dopingcontrole, alsmede een poging hiertoe, vormt een overtreding van dit reglement."*
- 5.30. Volgens artikel 5.3 dienen onder meer sporters, begeleiders en begeleidend personeel volledig, tijdig en naar behoren medewerking aan de dopingcontrole te verlenen.
- 5.31. De Tuchtcommissie ziet geen redenen te twijfelen aan de betrouwbaarheid van de verklaringen van de dopingofficials.
- 5.32. De mededeling van de dopingofficial, dat niet meewerken tuchtrechtelijke sancties tot gevolg kan hebben, acht de Tuchtcommissie niet in strijd met het formulier 'aanwijzing dopingcontrole', het Dopingreglement en de Internationale Standaard voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (art. 6.3a ISPL).
- 5.33. In beginsel dient een schaatser, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, in vrijheid medewerking aan het afstaan van gegevens over zijn of haar gezondheid te kunnen weigeren. [Persoon] en zijn wettelijke vertegenwoordiger hebben in vrijheid besloten deel te nemen aan wedstrijden van de KNSB, terwijl zij wisten of hadden moeten begrijpen dat die deelname mede inhoudt dat [Persoon] kan worden onderworpen aan dopingcontroles. Op 31 januari 2009 kregen zij alsnog de keuze om al dan niet mee te werken met een dopingcontrole. De enkele mededeling dat indien de schaatser geen medewerking wenst te verlenen tuchtrechtelijke sancties kunnen volgen doet onder de beschreven omstandigheden niet af aan de vaststelling dat [Persoon] zijn toestemming voor het verwerken van zijn persoonsgegevens in vrijheid heeft gegeven.

Intrekking van de toestemming tot verwerking van persoonsgegevens

- 5.34. De intrekking van de toestemming tot verwerking van persoonsgegevens per 6 mei 2009 heeft geen gevolgen. De intrekking van toestemming heeft namelijk geen consequenties voor gegevensverwerkingen die vóór het moment van de intrekking hebben plaatsgevonden. Vóór 6 mei 2009 is de dopingtest afgenomen, zijn de monsters geanalyseerd en zijn de resultaten toegezonden aan [Persoon] en de KNSB.
- 5.35. De Tuchtcommissie is ook nog steeds bevoegd te oordelen op basis van de gegevens die verwerkt zijn vóór de intrekking van de toestemming.

Melding van verwerking persoonsgegevens bij het CBP

- 5.36. De Wbp voorziet in een meldingsplicht bij het CBP voor een geheel of gedeeltelijke geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (art. 27 lid 1 Wbp).
- 5.37. Deze meldingsplicht is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de Dopingautoriteit en de KNSB. Desalniettemin heeft ten onrechte geen melding plaatsgevonden. Dit is in strijd met de Wbp en daarmee ook niet in overeenstemming met de voorschriften van het Dopingreglement en de WADA-standaard voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
- 5.38. Het doel van melding onder de Wbp is transparantie. Indien een verantwoordelijke zich niet houdt aan de vereiste transparantie kunnen hier strafrechtelijke en bestuursrechtelijke gevolgen aan verbonden zijn.
- 5.39. Echter, dit betekent niet dat persoonsgegevens die zonder melding bij het CBP zijn verwerkt niet gebruikt mogen worden voor bewijs in een tuchtprocedure. Hiervoor is tenminste nodig dat aangeklaagde is benadeeld in zijn verdediging door het niet-aanmelden. In het onderhavige geval is niet aannemelijk geworden dat aangeklaagde is benadeeld in zijn verdediging door het niet melden door de Dopingautoriteit en de KNSB bij het CBP. Daarbij komt dat evenmin kan worden gezegd dat de gegevens beschikbaar zijn gekomen voor de Dopingautoriteit en de KNSB als gevolg van de overtreding van het bepaalde in artikel 27 lid 1 Wbp.

Vertrouwelijkheid

- 5.40. De verantwoordelijken zijn verplicht tot geheimhouding van persoonsgegevens waarvan zij kennis nemen, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit (Art. 12 Wbp, art. 8 ISPL).
- 5.41. Ten overvloede overweegt de Tuchtcommissie dat de KNSB en de Dopingautoriteit de verwerkte bijzondere persoonsgegevens, waaronder het testresultaat, vertrouwelijk dienen te behandelen, en alleen mededelingen over een tuchtzaak dienen te doen indien dit noodzakelijk is.

De analyse van het monster

- 5.42. De analyse van het urinemonster heeft plaatsgevonden in het WADA-geaccrediteerde laboratorium te Zwijnaarde. Bij de analyse van zowel het A-deel als het B-deel werd een stof aangetroffen vermeld op de Dopinglijst in een veelvoud van de gehanteerde grenswaarde-hoeveelheid.
- 5.43. WADA-geaccrediteerde laboratoria worden volgens artikel 12.2 jo. 21.8 Dopingreglement verondersteld de analyse van monsters te hebben uitgevoerd in overeenstemming met de International Standard for Laboratories.
- 5.44. [Persoon] stelt dat zodanig van de International Standard for Laboratories is afgeweken, dat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat deze afwijking het belastende analyseresultaat of de feitelijke basis voor de overtreding van het Dopingreglement heeft veroorzaakt.
- 5.45. De WADA Technical Documents zijn onderdeel van de International Standard for Laboratories. Volgens [Persoon] zou het laboratorium hebben gehandeld in strijd met WADA Technical Document TD2003IDCR, betreffende Identification Criteria For Qualitative Assays. Dit Technical Document schrijft voor:
- "If the Laboratory protocol requires three ions to be within a tolerance window to identify a substance, it is not permissible to collect additional ions and select those ion ratios that are within tolerance and ignore others that would not result in meeting identification criteria without a valid explanation."*
- 5.46. In het onderhavige geval zijn vijf ionen gemeten en heeft identificatie aan de hand van drie ionen plaatsgevonden voor de dopinganalyse. Uit de documentatie van de dopinganalyse blijkt niet waarom deze drie ionen zijn gekozen voor identificatie. De Dopingautoriteit stelt dat het laboratorium in Zwijnaarde altijd deze drie ionen gebruikt bij het testen van gebruik van deze stof. [Persoon] betwist dit bij gebrek aan wetenschap.
- 5.47. De Tuchtcommissie acht nadere informatie over de analyse van de urinemonsters nodig om tot een oordeel te kunnen komen over de overeenstemming van de analyse met de vereisten, in het bijzonder de International Standard for Laboratories en de bijbehorende Technical Documents.
- 5.48. In dit kader wenst de Tuchtcommissie een onafhankelijke deskundige te benoemen en deze op te dragen zijn oordeel uit te spreken over de volgende vragen:

Voldoet de analyse uitgevoerd door het laboratorium in Zwijnaarde aan de daarvoor geldende vereisten voortvloeiende uit de WADA International Standard for Laboratories inclusief de Technical Documents? Is een gebruikelijke analyse gevolgd? Wilt u uw oordeel onderbouwen?

6. DE BESLISSING

6.1. De Tuchtcommissie

- i. Verzoekt de Dopingautoriteit verdere informatie te verschaffen met betrekking tot de procedures en/of protocollen van het laboratorium ter bewijs van haar hiervoor onder 5.46 weergegeven stelling.
- ii. Draagt partijen op gezamenlijk een deskundige voor te dragen om te oordelen over de hiervoor onder 5.48 geformuleerde vragen. Indien partijen niet binnen drie weken na deze tussenuitspraak tot overeenstemming zijn gekomen zal de Tuchtcommissie op eigen initiatief een deskundige aanstellen. De kosten van het deskundigenrapport zullen gedragen worden door de KNSB
- iii. Houdt verder iedere beslissing aan.

Hoger beroep is voor deze tussenuitspraak uitgesloten totdat einduitspraak zal zijn gedaan.

Deze beslissing is gegeven op 4 september 2009

Mr. D.P. Ruitinga, voorzitter;

Mevr. mr. M. Nijhuis, lid; en

Drs. N.R.F. van Dalen, lid;

Bijgestaan door mr. J.S. Kortmann, secretaris en mr. S. Tuinenga, plaatsvervangend secretaris.

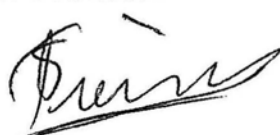
Mr. D.P. Ruitinga
Voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D.P. Ruitinga', enclosed within a large, hand-drawn oval.

Mr. J.S. Kortmann
Secretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.S. Kortmann', written in a cursive style.

Mr. S. Tuinenga
Plv. Secretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. Tuinenga', written in a cursive style.